

Titel: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-b241-txr-root.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Tekstredegørelse

1. Manuskriptbeskrivelse
2. Datering og kronologi 499

1. Manuskriptbeskrivelse

Til brevene i gruppen »Følgebreve, takkebreve, anmodninger m.m.« findes følgende manuskripter, hvoraf Brev 243, 245-246 og 248-254 befinder sig i Kierkegaard Arkivet (KA), Brev 247 i Arthur Palsbos Håndskriftsamling (Palsbo Aa), Brev 255 i Nyere Brevsamling Dansk (NBD) og Brev 257 i Ny Kongelig Samling (NKS) på Det Kongelige Bibliotek. Brev 241 er gået tabt, men findes i en afskrift af L. Wilhelmsen. Brev 242 er i privateje, men findes indirekte overleveret i *Kierkegaardiana IX*, s. 267. Brev 256 er ligeledes i privateje, men findes afbildet i auktionshuset Bruun Rasmussens publikation *Auktionsliv* nr. 10, efterår 2006. Brev 258 er også i privateje, men findes indirekte overleveret i auktionshuset Chr. Hee's Efterf.'s publikation *Katalog over afdøde Forfatter og Redaktør Georg Nygaard's Bogsamling*, 3. afd., kat. nr. 10179, Kbh. 1943. Brev 244 er gået tabt, men findes indirekte overleveret i H.P. Barfods udgave *Af Søren Kierkegaards Efterladte Papirer (EP)*. *

Brev 241. Fra SK til hr. Hastrup (SKS 28, 367).

B241 241 Ms. er gået tabt, men findes i en afskrift af læge L. Wilhelmsen.

(KA, D pk. 5; B&A 78*)

241

Brev 242. Fra SK til Ole Cold (SKS 28, 367).

242 Brevet er i privateje, men findes indirekte overleveret i *Kierkegaardiana IX*, s. 267. Her oplyses om ms., at det »består af ét ark (18 × 19 cm), er i kvart og i øverste venstre hjørne prydet med et stik af Frederiksborg Slot«, og at det desuden »har været foldet én gang«.

(privateje)

242

Brev 243. Fra C.R. til SK (SKS 28, 368).

243 En løs lap med afrevet kant i højre side og afklippet kant i venstre side.* Ms. er let beskadiget.

Ingen paginering.

Papir: blåligt postvelin, glat. Mål: 212 × 137 mm.*

Bladet har efter beskrivning været foldet en gang på langs og en gang på tværs.

Versosiden er ubeskrevet.

En enkelt korrektion.

(L.-fort. + B.-fort. 239; KA, D pk. 2 læg 5; B&A 290)

243

Brev 244. Fra SK til ukendt (SKS 28, 369).

244 Ms. er gået tabt.

Teksten er trykt i *EP I-II*, s. LV.

244

Brev 245. Fra Magnús Eiríksson til SK (SKS 28, 370-372).

245 1 dobbeltblad i stor 4°.

Ingen paginering.

Papir: gulligt velin, glat. Mål: 210 × 269 mm.

Bladene har efter beskrivning været foldet to gange på langs og to gange på tværs til konvolut (mål: 136 × 85 mm*); rød oblat.* Konvolutten har desuden været foldet en gang på langs.

En del korrektioner.

245 (KA, D pk. 2 læg 8; B&A 163)

246 Brev 246. Fra SK til Magnús Eiríksson, kopi (SKS 28, 372).
1 løs lap med afrevet kant i venstre side og uregelmæssigt afrevet kant
øverst.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 170 × 112-122 mm.
Lappen bærer præg af at have været foldet til indstik.
Versosiden er ubeskrevet.
Få korrektioner.
(KA, D pk. 2 læg 8; B&A 164)

246

247 Brev 247. Fra SK til Julia C. Werliin (SKS 28, 373).
1 løst blad i 4°.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 170 × 204 mm.
Bladet har efter beskrivning været foldet to gange på langs og to gange på
tværs til konvolut (mål: 99 × 63 mm); rest af rødt laksegl.
(Palsbo Aa, Sp. 50; B&A 171)

247

248 Brev 248. Fra A.T. Schmidt til SK (SKS 28, 373-374).
1 dobbeltblad i stor 4°.
Ingen paginering.
Papir: blåligt velin, glat. Mål: 212 × 271 mm.
Bladene har efter beskrivning været foldet to gange på langs og to gange på
tværs til konvolut (mål: 160 × 90 mm); forsegling med rød oblat. Konvolutten
har desuden været foldet en gang på langs og en gang på tværs.
Bl. [1v]-[2r] er ubeskrevet.
(L-fort. + B-fort. 315; KA, D pk. 2 læg 28; B&A 200)

248

249 Brev 249. Fra H.C. Andersen til SK (SKS 28, 375). Se illustration 15, s. 679.
1 løst blad i 8° med afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: blåligt velin, glat. Mål: 140 × 229 mm.
Bladet har efter beskrivning været foldet to gange på langs og en gang på
tværs.
Versosiden er ubeskrevet.
(L-fort. + B-fort. 316; KA, D pk. 2 læg 1; B&A 206)

249

250 Brev 250. Fra Fr. Paludan-Müller til SK (SKS 28, 375-376).
1 løst blad i stor 4° med afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: blåligt velin, glat. I øverste venstre hjørne findes et blindtryk: navnet
BATH i en ramme omkranset af ornamentering. Mål: 215 × 271 mm.
Bladet har efter beskrivning været foldet tre gange på langs og tre gange på
tværs.
Versosiden er ubeskrevet.
(L-fort. + B-fort. 316; KA, D pk. 2 læg 22; B&A 205)

250

251 Brev 251. Fra Carsten Hauch til SK (SKS 28, 376-377).
1 løst blad i 8° med afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: gulligt postvelin, glat. Mål: 135 × 215 mm.
Bladet har efter beskrivning været foldet to gange på tværs.
Versosiden er ubeskrevet.
(KA, D pk. 2 læg 11; B&A 207)

251

252 Brev 252. Fra SK til N.P. Nielsen (SKS 28, 377-379).

252

1 løst blad i 4° med afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 169 × 209 mm.
Bladet har efter beskrivning været foldet to gange på langs og en gang på tværs.
Versosiden er ca. en tredjedel beskrevet.
En del korrektioner.
(L.-fort. 353, B.-fort. 353q; KA, D pk. 2 læg 20; B&A 170)

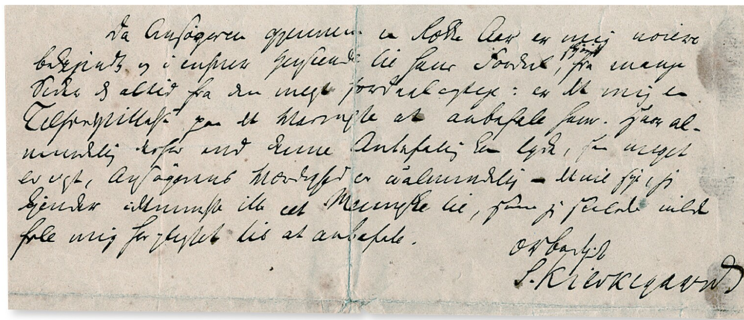
252

Brev 253. Fra ukendt til SK (SKS 28, 379-380).

253

1 dobbeltblad i 4°.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 170 × 215 mm.
Bladene har efter beskrivning været foldet to gange på langs og to gange på tværs til konvolut (mål: 109 × 72 mm). Konvolutten har desuden været foldet en gang på langs og et antal gange på tværs.
Bl. [1v]-[2r] er ubeskrevet.
På udskriften, bl. [2v], er nederst i fremmed hånd og med blyant skrevet:
»Rosenborggad 156 - a«. Ligeledes på udskriften findes i øverste højre hjørne et poststempel: »F: 10 1610 50 P:«.
Få korrektioner.
(B.-fort. 421; KA, D pk. 2 læg 39; B&A 268)

253

9. Brev 256, bl. [1r](foto: © Bruun Rasmussen Kunstauktioner)

254

Brev 254. Fra SK til Jonas Collin d.æ. (SKS 28, 380-382). Tekstgrundlaget i SKS 28 er ms. 254.2.
Kladde.

254.1 1 dobbeltblad + 1 løst blad i 4°; det løse blad har afrevet kant i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 168 × 206 mm.
Bladene har efter beskrivning været foldet to gange på langs og en gang på tværs.
Bl. [3v] er ubeskrevet.
Mange korrektioner.

254.1

Renskrift.

254.2

1 dobbeltblad i 4°.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 165 × 206 mm.
Få korrektioner.
(L.-fort. + B.-fort. 237.9; KA, D pk. 2 læg 7; B&A 294)

254.2

(L.-fort. + B.-fort. 237.9; KA, D pk. 2 læg 7; B&A 294)

254

Brev 255. Fra SK til A.S. Ørsted, kladde (SKS 28, 382-383).

255

1 løst blad i 4° med afklippet kant øverst og i venstre side.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 165 × 200 mm.
Bladet har før beskrivning været foldet på langs; en bred inderspalte rummer teksten. Efter beskrivning har bladet været foldet en gang på tværs.

- En del korrektioner.
(NBD 2. rk.)
- 255
- 256 Brev 256. Fra SK til ukendt (SKS 28, 383).
Ms. er i privateje, men et foto findes i auktionshuset Bruun Rasmussens publikation *Auktionsliv* nr. 10, efterår 2006 (se illustration 9). I artiklen »Jagten på den forsvundne bog – en historie for samlere«, s. 47, er ms. afbildet, og i billedteksten beskrives det som en hidtil ukendt anbefalelsesskrivelse »indsat i et eksemplar af førsteudgaven af 'Enten-Eller' (1843)«. I Bruun Rasmussens auktionskatalog *the saxhof collection. And other properties* fra 12. dec. 2006, s. 166, er anbefalingen transskriberet og det pågældende eksemplar af *Enten - Eller* beskrevet på følgende vis: »Søren Kierkegaard: Enten-Eller. 2 vols. Copenhagen: Reitzel 1843. 1st ed. Bound in contemporary half morocco, one spine prof. restored. With cont. inscription: 'Til Sofie Hielm fra Kyhn (?) Kjøbenhavn den 8. August 1843'«. (privateje; tidligere hos Bent W. Dahlstrøm)
- 256
- 257 Brev 257. Fra SK til ukendt (SKS 28, 384).
1 løs lap med afklippede kanter.
Ingen paginering.
Papir: gulligt koncept, glat. Mål: 124 x 148 mm.
Lappen har efter beskrivning været foldet to gange på langs og en gang på tværs.
En del korrektioner.
(NKS 1994 2°; B&A 312)
- 257
- 258 Brev 258. Fra SK til ukendt (SKS 28, 384).
Ms. er i privateje.
Teksten findes i auktionshuset Chr. Hee's Efterf.'s publikation *Katalog over afdøde Forfatter og Redaktør Georg Nygaard's Bogsamling*, 3. afd., kat. nr. 10179, Kbh. 1943, s. 65.
(privateje)
- 258
- (L-fort. 237.9, 239, 315, 316, 353, B-fort. 237.9, 239, 315, 316, 353q, 421; KA, D pk. 2 læg 1, 5, 7-8, 11, 20, 22, 28 og 39, D pk. 5; NKS 1994 2°; NBD 2. rk.; Palsbo Aa, Sp. 50; B&A 78, 163-164, 170-171, 200, 205-207, 268, 290, 294 og 312)

2. Datering og kronologi

Gruppen består af breve til og fra SK, der alle er skrevet i et specifikt ærinde af enten personlig eller mere formel art. Af de 18 breve er 8 dateret: Brev 242 (til Ole Cold) er dateret den 30. sept. 1845; Brev 244 (til en ukendt) er dateret sept. 1847; Brev 245 (fra Magnús Eiríksson) er dateret den 14. okt. 1847; Brev 248 (fra A.T. Schmidt) er dateret den 7. maj 1849; Brev 249 (fra H.C. Andersen) er dateret den 15. maj 1849; Brev 250 (fra Fr. Paludan-Müller) er ligeledes dateret den 15. maj 1849; Brev 251 (fra Carsten Hauch) er dateret den 17. maj 1849, og Brev 253 (fra en ukendt) er dateret den 15. okt. 1850.

Af de udaterede breve lader flere sig indirekte datere. Brev 243 til SK fra en vis »C. R.« er vanskeligt at tidsfæste, men kan tænkes at stamme fra perioden 1845-50, hvor SK for alvor er i vælten som forfatter. Brevskriveren appellerer i hvert fald til SK i egenskab af litterær notabilitet.* Brev 246, som er en kopi af et brev til Magnús Eiríksson, er et svar på Brev 245, der er dateret den 14. okt. 1847.

Brev 247 til Julia C. Werliin er dateret den 17. jan. og er sandsynligvis fra 1848, eftersom Julia Werliin netop da stod i færd med at blive gift med Christian Winther. På grund af Julia Werliins forudgående skilsmisse havde parret svært ved at skaffe en præst til at foretage vielsen,* og hun har formentlig villet spørge SK til råds i den anledning. Brev 252 fra SK til skuespilleren N.P. Nielsen er formentlig fra nov. 1849,

da der i brevet omtales et medfølgende »Eksemplar af en lille Bog« (SKS 28, 378,8) og samtidig antydes et tema fra anden afdeling af »Ypperstepræsten« - »Tolderen« - »Synderinden«, *tre Taler ved Altergangen om Fredagen*, som udkom den 14. nov. 1849.*

Af Brev 254 fra SK til Jonas Collin d.æ. fremgår, at det har været ledsaget af et eksemplar af anden udgave af *Kjerlighedens Gjerninger*, som udkom den 17. april 1852.* Det samme gør sig gældende for Brev 255 til A.S. Ørsted (det overleverede ms. er en kladde). Også her drejer det sig om et brev med medfølgende gaveeksemplar af en bog, hvis titel ganske vist ikke nævnes, men som er udkommet i anden udgave, og hvis første udgave i sin tid ligeledes blev tilsendt modtageren. Det må m.a.o. dreje sig om anden udgave af *Kjerlighedens Gjerninger* fra april 1852.

De tre sidste breve fra SK, Brev 256-258, har ukendte modtagere og lader sig ikke nærmere datere. Af disse er Brev 257 muligvis en kladde.*